

Naročnina listu: --
Celo leto . . . K 10—
Pol leta . . . 5—
Četrť leta . . . 250
Mesečno . . . 1—
Tunaj Avstrije: ----
Celo leto . . . 15—
Posamezne številke
-- 10 vinarjev. --

STRAZA

Inserati ali oznanila
se računajo po 12 vna
od 6redne petitvrste: pri
večkratnih oznanilih velik
popust. --

„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 14. oktobra.

Pri naših armadah na bojiščih nič pomem-
nega.

Iz najnovejšega nemškega uradnega poročila.

Berolin, 14. okt.

Na francoskem bojišču bobneči ogenj
v Flandriji med krajema Lys in Deule. Na
črti Laon-Soissons je bilo pet močnih francos-
kih protinapadov odbitih.

Na ruskem bojišču so napravile nemške
čete, katere je podpiral oddelek nemškega voj-
nega brodovja, napad na utrjeni otok Oesel, ki
straži vhod v Rigaški zaliv. Ruski napad je
bil strt in otok z utrdbami vred zavzet. Glavno
mesto otoka se nahaja v plamenu. Med Vzhod-
nim in Črnim morjem je položaj nespremenjen.

Na macedonskem bojišču artilerijski
oganj pri Bitolju in ob kolenu reke Črne.

Artilerijski boj na italijanski fronti

Iz vojnega tiskovnega stana se poroča dne
14. oktobra:

V odseku Mrzli Vrh, zahodno od Tolmina
so včeraj ves dan Italijani obstreljevali naše
postojanke s hudim minskim ognjem. Proti do-
lini Pustala, proti gori Sv. Gabrijela in proti
Sv. Katarini so naperili sovražni topovi živa-
hen oganj, katera mu je naša artilerija v enaki
meri odgovarjala.

Tudi v odseku gorovja Plöcken, na Col-
briconu in v Judikariji se nadaljuje artilerijski
dvoboj. Naša patroljska podvzetja so imela v
celih ozemljih dober uspeh. Deževno vreme v
dolini in padanje snega na višinah še tudi te-
kom včerajšnjega dne ni popustilo.

Angleške in francoske čete v Italijo.

Iz Lyona se poroča: Osebni in blagovni pro-
met na železnicah, ki vežejo Francijo z Italijo, je
popolnoma ustavljen. Noč in dan se že skozi
osem dni pošiljajo angleške in francoske čete na
italijansko fronto. Dolgi vlaki angleške in ame-
riške municije ter orožja drdrajo v Italijo. Tudi
v severni Italiji je osebni promet ustavljen. Vlaki
vozijo samo čete in vojne potrebšćine na bojišće.

Nizozemska odrezana od svojih ko- lonij.

Ameriška vlada je izdala povelje, da se lad-
jam držav, ki mejijo na Nemčijo, ne sme nikjer
dajati premoga. Ker se tudi Južna Amerika brani
dajati nizozemskim parnikom premog, je Nizozem-
ska popolnoma odrezana od svojih izvenevropskih
naselbin. Četverosporazumov pritisk na Nizozem-
sko je vedno večji. Nizozemska mora nastopiti
proti Nemčiji, ali pa jo bo četverosporazum tiral
v glad.

Dr. Krekov pogreb.

Ljubljana, 13. oktobra.

Dr. Krekov pogreb je bila veličastna manifesta-
cija za jugoslovansko idejo. Nepreštete množice,
na tisoče in tisoče ljudstva je izkazalo zadnjo čast
svojemu odličnemu prvoboritelju. Cela pot od kne-
zoškofijske palače do pokopališća je bila oblegana
od nepregledne množice ljudstva. Tako pokapa
ubogo ljudstvo svoje duševne velikane.

Sprevod je vodil sam pre gospod dr. Anton
Bonaventura Jeglič ob veliki asistenci. V sprevodu
so bili deželni predsednik grof Attems, podpred-
sednik poslanske zbornice vitez Požarnik, pred-
sednik Češkega Svaza Fr. Stanek, poslanec katol.
narodne stranke češke Navratil, zastopniki Jugo-
slovanskega kluba dr. Korošec, Gostinčar, Jarc, Ja-
klić, Demšar, dr. Dulibić, dr. Lovro Pogačnik, Pišek,
Spinčič, dr. Smolaka, dr. Vukotić, kranjski deželni
poslanci obeh slovenskih strank, zastopstvo Jugo-
slovanske socialne demokracije, zastopstva vseh na-
rodnih društev z zastavami, uradi, vse šole itd. itd.

Glasbena Matica je zapela vrlemu možu v
slovo pred škofijo, v stolnici, pred dr. Krekovim
domom — kar je bilo globoko ganljivo — in na
pokopališču.

Ob grobu so se poslavljali od dragega pokoj-
nika v imenu jugoslovanskega naroda dr. Korošec,
v imenu Čehov Stanek, v imenu dalmatinskega
Zadružnega Saveza dr. Dulibić. Dr. Korošec je
govoril:

Dr. Korjošcevo slovo od dr. Kreka.

Predragi prijatelj! Kadarkoli smo se zbrali
okoli Tebe, vsakokrat si z veseljem povzdignil svoj
glas in nas učil in navduševal za vse, kar je do-
bro in lepo. Danes nas stoji izvenredno veliko
število okoli Tebe in Ti, dragi prijatelj, molčiš?
Kaj se je zgodilo s Teboj? Tebe, ki si ljubil sveži
zrak, široki svet, visoke gore, zlato svobodo, Tebe
so zaprli v tesno rakev, ter položili v globoko jamo
in Te hočejo zagrebsti in zasuti z zemljo. Slišim
Tvoj glas: Miserere mei, miserere mei, saltem vos
amici mei! Usmilite se me, usmilite se me, vsaj
Vi prijatelji moji! Ah, ko bi le mogli! Veliko nas
je 'ukaj okoli Tebe, a naša moč je premajhna.
Tvoje sestre, Tvoji prijatelji, Tvoji tovariši, Tvoji
učenci, smo tukaj pri Tebi, velika, neizmerna je
naša ljubezen, a vendar le premajhna.

Bog je vzel Tvojo dušo k sebi, Tvoje telo iz-
ročamo danes materi zemlji. Globoko potrtem
srcem, a udano se klanjamo ukrepom božje Pre-
vidnosti.

Res je, dragi prijatelj, Tvoja usta ne morejo
več govoriti, a vendar mi slišimo Tvoj glas, Tvoje
besede. Govorijo nam jih Tvoja dejanja in Tvoji
nauki, govorila nam jih bodo, če bo tudi Tvoje
telo že davno strohnelo.

Kako velik si bil Ti kot človek, kako zvesto
in natanko si izpolnjeval Gospodovo zapoved: Ljubi
svojega bližnjega kakor samega sebe! Kdor je trpel,
kdor je bil nesrečen, kdor je bil žalosten, v Tebi
je našel svojega prijatelja, svojega očeta. Solze v
očeh svojega brata nisi mogel videti.

Posvetnega blaga nisi maral, da bi ne uma-
zal svojega bratoljublja. Ubog si bil, ko si živel,
ubog si sedaj, ko si umrl, a zato stojiš zaradi
svojega čistega, nesebičnega značaja tudi tako ve-
lik pred nami kot človek. Tvoja duša je stopila ko-
gato obložena z dobrimi deli pred večnega Sodnika.

Vsakogar si ljubil kot svojega brata, a posebno
velika je bila Tvoja ljubezen do bratov istega jezika,

ljubezen do Tvojega naroda. Tvoje življenje je bila
visoka pesem ljubezni do lastnega naroda. Videl si,
da je ta narod ubog, zato si mu skrbel za kruh,
videl si, da je zanemarjen, zato si mu skrbel za
prosveto, omiko.

A še nekaj si videl na svojem narodu! Videl
si, da je vkovan v verige, da ni prost, da je tla-
čen! Posebno si videl in čutil to v onih nedolgo
minulih časih, ko so nas, čeprav nedolžne, vklepali
v verige, gonili z bajoneti po krajih, da so nas
tujci suvali in pljuvali na nas, ko so nas metali v
ječe in nas izpostavljali k stoterim in stoterim
trpljenju in poniževanju. Naš narod je sedel v je-
čah, in tujci so triumfirali nad nami.

Tedaj se je tvoj duh zamislil veliko idejo na-
rodnega zjedinjenja in osvobojenja, spoznal si, da
je v trpljenju in krvavljenju narod postal zrel, da
se zavzame za ustanovitev svobodne, neodvisne ju-
goslovanske domovine. In od trenutka tega nisi več
poznal strankarskih mej in ozirov, samozavestno
si jih odmaknil od sebe, Tvoja stranka je postal
ves, celokupni jugoslovanski narod.

Z največji oduševljenjem in nepopisljivo mar-
ljivostjo kakor mladenič si se poprijel dela za ures-
ničenje naše velike ideje. Podiral si predsodke, pri-
dobival prijatelje, urejeval naše vrste. Tvoj duh je
bil poln načrtov, poln idej. Bil si naš stavbeni
mojster pri veliki narodni stavbi.

Toda kako žalost si nam naredil? Ko smo te
najbolj potrebovali, ko se nam bližajo nove težave
in ovire, ko začnejo tujci pripravljati nove gorje
in novo trpljenje, si nas zapustil. In ne samo to,
sto novih nevarnosti preti ravno vsled Tvoje smrti
naši jugoslovanske ideji. Vsi skriti in neskriti ne-
prijatelji so vriskali od veselja, bode kmalu
prilezli na svetlo, da nas ovirajo pri naši stavbi.
In za to vzdihujemo in kličemo: Ah da si nam
umrl ravno ti, katerega smo najbolj potrebovali, ah,
da si nas zapustil ravno ti, v katerega smo največ
zaupali.

Toda, bratje in sestre, na grobu dr. Janeza
Evangelista Kreka ne sodi tarnati in jadikovati.
To ni v njegovem smislu. Ako bi mogel, bi nam
sedaj zaklical svetopisemske besede:

Levate capita vestra, quoniam appropinquat
redemptio vestra!

Povzdignite svoje glave, ker Vaše odrešenje
se približuje. In nadalje slišim Tvoje besede:

Veliko oporoko Vam zapuščam, ustanovitev
svobodne, neodvisne jugoslovanske države. Idite,
bodite složni in delajte vsak na svojem mestu.

Predragi naš prijatelj! Mi čujemo Tvoj glas,
mi sprejemamo Tvojo oporoko in mi Te hočemo
ubogati. V Tvojem duhu pojdemo na delo, posebno
mi prijatelji Tvoji iz jugoslovanskega kluba, Slo-
venci, Hrvati in Srbi.

Tebi pa daj ljubi Bog večni mir in pokoj,
večna luč Ti naj sveti! Dragi prijatelj, z Bogom!

Dr. Korošec o jugoslovan- skih vprašanjih.

Dopisnik »Hrvatske Države« je objavil razgo-
vor z dr. A. Korošcem o jugoslovanskih vprašanjih.
Dr. Korošec je najprej obžaloval, da ni pravega
razumevanja za jugoslovansko vprašanje pri odlo-
čujočih krogih v monarhiji, ker se dajo informirati
od nam sovražnih uradnikov. Krivi smo pa tudi
mi sami, ker še nismo dovolj odločni; zato pa
gospodje na Dunaju in v Pešti mislijo, da se nam
dovolj dobro godi v sedanjem položaju. Vsak po-

jav separatizma oni registrirajo z veliko radostjo. V Pešti so razuntega popolnoma zadovoljni s Hrvatsko; na Dunaju se pa branijo verovati, da naš narod resno zahteva narodno državo.

Naglašati moram, da je dunajska deklaracija naš poslednji minimum in poziv. Treba vzbuditi prepričanje, da narod to veliko idejo, katere se je instinktivno poprijel, povsod zastopa, treba, da je izraz narodne volje tako močan, da bo vsak uvidel, da se tokrat nečemo zadovoljiti s kakimi malimi koncesijami. Zato bo prejalislej potrebno, da se kdaj zberemo vsi narodni zastopniki hrvatski, srbski in slovenski v Zagrebu, da javno in glasno izjavimo trdno voljo celega naroda, da zahteva slobodno narodno državo. Potrebno je, da je ta izraz tako močan, da se čuje v celi monarhiji in preko njenih mej.

Naša deklaracija obsega vse kraje, kjer biva naš narod v tej monarhiji: ona misli na Slovence in Hrvate v Istri, v Trstu, na Goriškem — naravno brez furlanskega okraja, kakor sploh naš program ne izključuje dogovora z primorskimi Italijani. Na severu obsega naša deklaracija naš narod na Koroškem, ki je kljub ponemčevanju gor do Osojskih Tur in do Svinske planine, misli na naš zdravi štajerski narod severno od Drave ter na obeh bregih Mure. Jasno je, da obsega Medjimurje, ki je že bilo zedinjeno z majko Hrvatsko, ter pastorka Slovenstva: panonske Slovence (Prekmurske Slovence), katerih praočetje so bili tako plodoviti za madžarsko kulturo. V doslednem proizvajanju narodne ideje in samoodločbe naroda, obsega deklaracija tudi hrvatski narod, ki tvori na severu panonske Slovenije živ in trden most med severnim in južnim Slovanstvom. Deklaracija obsega logično gospodarski tako jak in kulturno napredni narod srbski v Bački, Banatu ter vohče nekdanjo vojvodino. Ona ne pozablja tudi na hrvatske in srbske naselbine, ki se v južni Ogrski držijo velikega narodnega telesa.

Politiki ne morejo zdaj hoditi druge poti, kakor te, ki jim je dana po ustavi in zakonu. Med Nemci in Madžari še je videti malo naklonjenosti, vendar imajo že več razumevanja kakor pred vojsko in prvi čas vojske. Naša naloga je sodelovati, da se ta evolucija duhov pri gospodujocih narodih čim preje izvrši. Največ izda pri drugih, če se vidi naša trda volja.

Pred kratkim je imel dr. Korošec tudi razgovor z nekim madžarskim žurnalistom, ki mu je pripomnil, da bi se morala vojska napovedati, če bi hoteli prisiliti Madžare, da odstopijo Slovake Čehom itd. Dr. Korošec je odgovoril, da tega ni treba, ampak Madžari bodo prostovoljno to storili, ker to zahteva evolucija idej.

Mačehosko postopanje s Slovenskim Štajerjem

Opetovano smo že povdarjali in dokazovali, da osrednja in deželna vlada in z njo vred njej podrejeni zavodi in uradi po mačehosko postopajo s Slov. Štajerjem. Poznajo nas samo takrat, kadar predpisujejo bremena in kadar rekvirirajo naše pridelke. Ob taki priliki ima vlada za Slovenski Štajer vedno ostrejši ključ kot za nemški del dežele. Na Slovenskem Štajerskem se vse vladne odredbe izvajajo z veliko natančnostjo in strogostjo. Tega nam ni treba dokazovati, ker to potrjuje prebriska izkušnja. Vprašajmo slovenskega kmeta in povedal nam bo mnogo o ljubeznivosti naših uradov in uradnikov napram slovenskemu ljudstvu.

Sedaj pa zopet nov dokaz, kako enostransko se postopa s Slovenskim Štajerjem:

Na progi južne železnice severno od Maribora, torej posebno v nemškem delu dežele severno od Spielfelda je promet z vinskimi moštom in s prazno posodo popolnoma prost, južno od Maribora pa železnica ne sme prevažati ne praznih sodov in ne vina oziroma sadjevca.

Slovenski Štajer je imel letos bogato vinsko letino in obilo sadja. In vsi ti pridelki se razun malih množin sadja ne smejo nikamur prevažati. Nemški Štajer nima tega zapora, zanj skrbi po očetovsko cesarski namestnik grof Clary. Slovenski Štajer je vsako leto izvažal v jeseni na tisoče hektolitrov vinskega in sadnega mošta, a letos je še dovažanje prazne posode prepovedano. Mnogi vinogradniki in sadjarji so v neljubem položaju, da morajo vlivati letošnjo zlahtno vinsko kapljico v slabo posodo, sadje pa, ki je določeno za sadjevec, morajo pustiti segniti.

In kdo je vsega tega kriv? Tuji, predvsem nemški uradniki, ki jih je vlada poslala v naše kraje, ter razne uprave, ki očitno kljubujejo Slovincem.

To so zopet novi dokazi, da je opravičen naš klic: Proč s tujimi uradniki! Proč od Gradca!

Kako cenijo podčastnika.

(Dopis iz podčastniških krogov.)

Kdor pozna vojaško življenje, dobro ve, da je vse ono kar imenujemo življenje bodisi v polkih ali posameznih oddelkih, pravzaprav le uspeh dela in truda podčastnikov. Podčastnik je, ki izvežba novince v vojaka za službo in za bojno polje; podčastnik je, ki skrbi za prehrano, sploh za vse, česar vojak potrebuje. On je duša stotnije, on je strojnik, častnik je le vlakovodja. Najboljši načrti generalnega štaba ter vojskovodij bi bili brezuspešni

brez odločujočega vpliva podčastništva do moštva. Tudi najboljši častnik ne more iz moštva napraviti tega, kar stori priprost podčastnik, ker le on je tisti, ki neposredno živi in občuje z moštvom. Pa on ne vzgaja in vežba samo moštva, nego tudi pretežni del častništva, zlasti vse tiste častnike, ki izhajajo iz enoletnega prostovoljstva. Potemtakem bi bilo samo obsebi umevno, da so podčastniki za njih zasluge primerno uvaževani in sicer materijelno in seveda tudi v moralnem oziru. V resnici pa so naši podčastniki materijelno in moralno plačani z naravnost žaljivim preziranjem. V materijelnem oziru za danes samo en vzgled. Rezervni ali črnovojniški narednik, ki vodi vso službo v stotnji in ki nadomešča tudi posle častnikov, dobiva po 70 vinarjev na dan; če je na bojišču, še 20 v doklade, v zaledju pa še teh ne.

Iz debele knjige preziranja v moralnem oziru iztrgamo samo en list v naslednem vzgledu: Neke nedelje se vozimo iz Celja v Maribor. Vlak nabit natlačen, zlasti vozovi z vojaštvom. V Grobelnem vstopi med drugimi tudi nek ognjičar. Ker je vse prenapolnjeno do najspodnejše stopnice, se ga usmili sprevednik ter mu nakaže voz za častnike. Ta voz je bil skoro napol prazen. Po hodniku so stali častniški slugi. V enem oddelku so bili samo 3 častniki, pred njimi udobno zleknjen — pes. Eden izmed častnikov osorno nahruli podčastnika, kaj tu išče, češ: »Sie sind doch nur Feuerwerker« (Vi ste vendar samo ognjičar). Ta seveda pokorno javi, da ga je vsled prenapolnjenja sprevednik tu sem poslal. Pri tem si je podčastnik dovolil pogledati na — psa. Častnik to opazivši, ga še osorneje nahruli: »Was, was deuten Sie auf meinen Hund« (Kaj. Vi namigujete na mojega psa?) »Schauen Sie, daß Sie hinaus finden, Sie sind ja nur Feuerwerker« (Glejte, da se izgubite ven, saj ste samo ognjičar). Takoj na to pride zraven nek navidez zelo prijazen g. major, ki je sporu napravil s tem konec, da je »ognjičarja« — ven vrgel. Ali takoj nato je človekoljubno gospodo zadelo maščevanje. V ravno ta oddelek je pridrl najmanj 10 civilnih oseb, ki so se malo brigale za čemerne poglede gg. častnikov. V sosednih vozeh pa so morali med vojaki prostaki, kaznjenci, vjetniki, delavci itd. biti stlačeni tudi tisti višji podčastniki (častniški namestniki, štabni naredniki), ki zunaj na fronti morajo opravljati ravno isto službo kakor nižji oficirji. Bog ne daj, če bi višji podčastnik imel kakšne osebne stike z nižjimi tovariši, ali celo z navadnim vojakom; strogo bo kaznovan, češ, na ta način »trpi ugled podčastnika«.

LISTEK.

Vrt gospoda Janeza.

Saj drugače je bil g. Janez izvrsten človek, eden najbolj zanimivih penzionistov, le da bi ne bil tako grozno neroden. Vsak, kdor ga je videl, je moral reči:

»Ta se pa sili, da bo še bolj neroden, kot bi mu bilo treba!«

Pa je res tako nosil palico, da je gotovo za del vsakega, kogar je srečal, pri čemer mu je seveda palica vsled nastale nervoznosti takoj padla z rok. Če je šel v dežju, je dežnik gotovo tako nosil, da je bil po hrbtu in skozi do pet ves moker in mu je z dežnika kapalo za vrat. Če nisi bil dva koraka stran od njega, si bil v vedni nevarnosti, da ti s celim stopalom stopi na nogo. Kadar je v gostilni klobuk obešal, mu je ta najmanj dvakrat na tla padel; enkrat z obešalnika in drugič iz rok, ko ga je snažil. Gostje so se že navadili tega, da bi se vsakemu že čudno zdelo, če bi se tako ne zgodilo. Nekoč mu je cepnila muha v vino. Ves nervozen je začel sukati glavo in premišljevali, kako bi jo ven spravil. S prstom ne — družba je bila olikana! Z nožem tudi ne, ker je bil že rabljen, z zobotrebcem ne, ker je že trebil zobe. Oh, ko bi ta muha hotela sama ven zlesti, a kaj, ko ni hotela. Odločil se je zato, da bo počasi pil, z dihanjem iz nosa pa muho od ustnic odganjal in jenazadnje ven vrgel. A muha

mu je prošla med ustnice in konečno je moral še kihnuti, da ga je v vratu zbolelo. Drugače pa je bil g. Janez izvrsten človek.

Bog je podaril g. Janezu enega sina, ki je postal že doktor na Štajerskem, in tri hčerke. Ena je šla na Koroška, ena na Primorsko, tretja — pri rojstvu katere je mati umrla — je šla v Ameriko za — možem. Čisto sam je ostal na Kranjskem.

Nekoč pa je hotel g. Janez imeti vse svoje okrog sebe. Druge je pripravil do tega, le one iz Amerike ne. Pač pa je pisala, da pride v kratkem za stalno s celo famijlo domov.

Otroci so se počutili zelo dobro pri očetu Janezu: dobrih jedil jim je pripravil in še dovolj dobrega vina nastavil. Popoldne pa jih je peljal na vrt. Kajti g. Janez se je pečal v pokoju z vrtnarijo. Imel je pa tudi lepo urejeno. Najpreje cvetlični del, nato mladi sadonosni nasad, konečno njivo za zelenjavo. Veliko denarja je založil v ta vrt, da bi imel na stara leta v pokoju malo veselja. A svet mu ga ni pustil.

Ko so se obrnili proti vrtu, je g. Janez že postal nervozen, da mu je pot na čelo stopil. Hitro se je obrisal, a sredi čela mu je zdrknil robec na tla. G. Janez ga je hotel vjeti pri prsih in je udaril z dlanjo po njih — prepozno, z drugo dlanjo po trebuhu, a robec je že ležal na tleh. Hčerka mu ga je pobrala.

»Glejte, otroci, moji dragi«, je začel, »celo moje življenje je — križev pot. Že v mladosti sem trpel od prvih raztrganih gimnazijskih hlač

do snažno zlikane salonske obleke pri zadnjem rigorozu od strani skrajno krivičnih profesorjev. In potem kot profesor! Koliko sem moral prestati vsled skrajno nevhvaležnih študentov. In tvoje študije, dragi sinko, koliko skrbi so mi napravile, in vaše mojitve, ljube hčerke, pa še prav posebno. Pa tolažil sem se vedno, da bom šel v pokoj in se odpočil. Vse moje veselje bi lahko bil — ta vrt. A ta mi napravlja zdaj največje skrbi! Boste videli žalost, ki vlada v mojem vrtu, ki bi bil sicer lahko raj!«

Ko so prišli okoli hiše do cvetličnih gredic, je hčerka iz Primorske takoj žalostno vzdihnila:

»Vse najlepše cvetlice vam je nekdo potrgal in pomandral!«

Sinov pogled je zapazil razdejanje v sadonosniku:

»Najboljša drevesca so polomljena!«

»In katera žival je divjala po vaši njivi,« je žalostno vprašala druga hčerka, ki je videla zelenjavo vso pohojeno, s prstjo in blatom onesnaženo.

Toliko, da se g. Janez ni razjokal. Vedno so nesramni pastirji sosedov pustili, da je živina razsajala po njegovem vrtu, a tako še ni nikdar napravila.

»Moj Bog! glejte, otroci, moji dragi, kaj naj začnem! Prosil sem pastirje, naj varujejo živino gospodarjem sem povedal, pa ni vse skupaj ničesar pomagalo. Vzel sem si zato sam bat, pa sem čuval svoj vrt. Ako sem šel na njivo, je živina udrla med cvelice. In pastirji so se še smejali in cvetlice kravam za rep privezali. Ko sem

Vinska letina v ormoško-ljutomerskih goricah.

Lepo in toplo vreme meseca septembra in prve dni oktobra je bilo vzrok, da se je grozdje z neizmerno naglostjo bližalo popolni zrelosti in tako je početkom oktobra skoraj večina vinogradnikov že brala. Nekateri le rane vrste, drugi vsepovprek. In zdaj, ko to pišem, je trgateg v polnem teku.

Glede kakovosti in množine je hvala Bogu v obče vse zadovoljno. Tudi tam so se vinogradi opomogli, kjer je pred dvema letoma toča trte takorekeč v zemljo pomandrala, tudi ti vinogradi so svoje lastnike še precej zadovoljili.

Kar se tiče kakovosti pridelka, pa gre vse povsod le en glas, da tako izvrstne kapljice res že pol stoletja nismo imeli. Leta 1886 je bilo dobro vino (mošt 20—22% sladkorja), leta 1890 istotako (mošt 18—20%), tudi 1911 je bil izbor letnik a da bi dosegel mošt mešanih nasadov (o sortimentih ne govorim) 22—24% sladkorja, kakor letos, tega ne pomni tukaj nihče.

Zadovoljni smo vinogradniki, a bili bi lahko še bolj in več bi se bilo pridelalo, ko bi ne bilo med letom toliko in toliko ovir in sitnosti pri vinogradnem delu. Prva kop se po mnogih vinogradih radi pomanjkanja delavcev ni mogla pravočasno opraviti, pletev tu in tam le na pol, vez se je zakasnila itd. itd. Edina sreča je bila letos to, da nam rastlinski zajedavci kakor peronospora radi velike suše niso nagajali in delali skrbi. Edino plesen (pepel) nam je bilo z vso skrbjo zatirati, ker je ta bolezen vsled velike vročine ponekod precej močno nastopala. Glede peronospore ali smoda omenim, da je imel letos oni, ki je škropil samo enkrat, svojo gorico ravno tako lepo zeleno kakor oni, ki je škropil dva do trikrat. Pisec teh vrstic ima brajdo šipona — še starinski, necepljeni trs — vrhi na njem so ostali lepo zeleni, dasi niso bili škropljeni, ker jih brizgalnična cev ni dosegla.

Da nismo dobili med letom dovolj delavcev, vzrok je tudi ta, ker so viničarji, oziroma težaki zahtevali kruha, oz. hrane, a vinogradniku je v tem oziru samemu šlo tesno, ker se pri rekviriranju živil ni jemalo v poštev število delavskih moči, ki jih rabi vinogradnik med letom. Oblasti so trdile, da dobijo viničarji krušne karte in jim ne gre gospodarjeva hrana, a viničarji so zopet

jih hitel odganjat, so že teleta udrila na njivo. Med potom sem še v teku udaril bika, ko se je čahal ob mlademu drevescu in se naslanjal nanj, da ga je zlomil. A kaj se je zgodilo? Da mu nisem vrgel bata pod noge in bežal na vso sapo, probodel bi me, in se je že zagnal proti meni. Moj Bog, glejte, otroci, moji dragi, kaj naj počnem!

G. Janez je bil res v dno srca žalosten, obupan, ker ni vedel več za nobeno pot rešitve. Sin pa je stopil k očetu in ga prijel za roko:

»Očka, to bomo čisto lepo naredili. Jaz stopim še danes v vas k zidarju Tonetu, on vam naredi močno bodečo žično ograjo krog in krog vrta, pa ne bo več blizu ne krav, ne telet, ne bikov, da bi delali škodo na tem lepem vrtu!»

»Le ptič bo še lahko priletel iz daljave,« je rekla Primorka,

»in prinesel naše pozdrave,« je dodala Ko-rošica.

Očetu Janezu se je razjasnil obraz, kakor se razjasni oblačno nebo pred močnim vshajajočem solncem.

»Res, glejte, otroci, moji dragi, jaz sem že za pokoj! Nisem se spomnil tega! Tako pač! Močno žično ograjo krog in krog vrta, le za domače ljudi velika vrata! Hvala ti, sinek, za dobro besedo!»

Veseli so se vrnili z razdejanega, uničenega vrta.

Saj drugače je bil g. Janez izvrsten človek, da le ne bi bil tako dolgo neroden.

Fr. Hr.

zatrjevali, da se s samimi krušnimi kartami ne morejo nasititi, za nje pa ne dobijo kruha. (In res, v najhujšem času peki kakih 14 dni niso imeli kruha.) In tako je nastala velika debata, ki so se je udeležili viničarji, vinogradniki in oblastveni organi. Končno so zmagali viničarji, ozir. delavci, ker jim je moral vinogradnik dati zahtevano hrano, zlasti kruh, sam pa je pozneje trpel pomanjkanje.

Kar se tiče vinskih cen ali cen za mošt, ne morem nič natančnega poročati. Omenim samo to, da se večini vinogradnikov z ozirom na izbornost kakovost pridelka zde od vlade določene »primerne« cene premalo primerne in da bodo s prodajo čakali.

Mnogi — zlasti večji vinogradniki — beró pojedine grozdne vrste posebej, da bodo imeli »sortiment«. Sicer pa je moje mnenje — in skušnja ga je potrdila — da da marsikateri mešani mošt (pri nam zlasti sipon, rizlec in silvanec) izbornejšo kapljico, kakor pa so mnogi v velikih kletih preparirani »sortimenti«.

Anton Kosi. Središče.

Na bojiščih.

Četverosporazum pošilja noč in dan vojaštvo in vojne potrebe na italijansko fronto. Južnofrancoske in gornjeitalijanske železnice so za civilni osebni in blagovni promet popolnoma zaprte. Domneva se, da se bo v bližnjih dneh razvila na italijanski fronti velika bitka. — Nemci so zasedli ruska otoka Dagö in Oesel, ki zapirata vhod v zaliv pri Rigi. Sicer pa na ruski fronti nič posebnega. — V Flandriji so Angleži potisnili Nemce na 35 km široki fronti za 6 km nazaj. Bitka se nadaljuje. — Na ostalih frontah položaj nespremenjen.

Admiral Capelle odstopil.

Tajnik nemškega mornariškega urada admiral Capelle, je odstopil. Vzrok odstopa, dogodki v zadnji seji nemškega državnega zbora, ko je Capelle poročal o revolucionarnem gibanju med nemško mornarico.

Angleški in nemški vojni cilji.

Lloyd George je rekel odposlanstvu zavarovalnih družb, ki ga je hotelo zainteresirati za gotove preosnove, o vojski in miru naslednje:

Ne morem si misliti nobene izjave, ki bi mogla bolj podaljšati to grozno vojsko, kakor je bila izjava nemškega državnega tajnika pl. Kühlmanna v nemški državni zbornici, da namreč Nemčija glede vprašanja Alzacije-Lotaringije ne bo storila pod nobenimi okoliščinami kakih privolitev. Ne more biti nobenega dvoma o tem, kaj pomeni ta izjava. Kakor dolgo še bo trajala ta vojska, se bo Anglija bojevala ob strani svoje zaveznice Francije, in sicer tako dolgo, dokler ne bodo njeni otroci osvobojeni iz tujega jarma.

Na nekem zborovanju v Liverpoolu je imel Asquith govor o vojnih ciljih, v katerem je rekel med drugim:

»Moram se tukaj baviti z govorom, katerega je imel nemški državni tajnik pl. Kühlmann v nemški zbornici. Povedal nam je, da Nemčija glede vprašanja Alzacije in Lotaringije ne more ničesar privoliti. Ravno v tem vprašanju je tičala korenina in vir nemirov in ogroževanega ravnotežja ter tekmovalja v oboroževanju, ki je bilo vzrok tej najstrašnejši vojski. Kar se tiče Belgije, zahtevajo zaveznice ne samo izpraznitev tega ozemlja, ampak tudi popolno in trajno upostavitve te dežele glede njene politične in gospodarske neodvisnosti. Glede bodočnosti Belgije je pl. Kühlmann nespremenjeno in značilno molčal. Dati Srbiji in njenim južnim sosedinjam ter njenim sorodnicam kakor tudi Rumuniji njihove naravne meje, ni nobeden napadalni čin, ampak se s tem samo dolg poravnava, čegar poravnavo je pravičnost že davno zahtevala. Rekel sem opetovano, da ni bil nikoli del naše politike uničiti Nemčije ali jo razkosati. Vojskujemo se proti pruski militarizmu, proti takozvani politiki sile, v kateri slabotni ne najdejo nobene pravice.«

Politične vesti.

Hrvatje in Slovenci. Pod zaglavjem »Mi in Slovenci« piše splitsko »Jedinstvo« med drugim: »Preko Slovenije in samo preko nje, se more spu-stiti germanstvo na jadranske obale. Slovenci, odsekani od nas, bi končno podlegli učinkovanju Nemcev, preko njih bi poslednji postali narodnogospodarski gospodarji Trsta in Istre in bi preplavili vso obal. Kakor je slovenska zemlja danes branik naših slovanskih obal proti Italijanom, mora postati kasneje za vojni branik vsega, kar je našega na jugu, na nemški kulturi, kapitalu — etapni invaziji sploh. A Slovenci se ne morejo vzdržati sami brez nas, niti bi se mi ne mogli vzdržati potem, ko bi oni podlegli. Pada v oči, kako so se ravno Slovenci najjačje razgreli za načela deklaracije Jugoslovanskega kluba in deklaracija sama je njihovo delo, in zakaj sta šla slovenska voditelja Korošec in Krek v Prago, v Sarajevo, v Split. Razumevajo razmere, predvidevajo, razumejo, kaj treba storiti, a vedo, da gre danes najbolj za njihovo usodo. Trebalo bi, da bi tudi ves naš narod, vsi njegovi politiki tudi razumeli, da gre za usodo vseh nas! Po tej vojni — ali bomo svobodni in srečni skupno s Slovenci, ali nam bo vsem hudo. Slovenska stvar je temelj splošni naši stvari za ves slovanski jug. Mi ne smemo imeti druge politike razun ene edine: da bomo skupno s Slovenci, da ne padejo oni, ker bi sicer propali tudi mi! Samo preko njih moreta nemška kultura in gospodarski voz na jug; a čim bi ne bili mi narodno zavarovani tu na morju — kolika bi nam bila vredna ujedinjena Hrvatska brez morja?!

Začasni proračun sprejet. Proračunski odsek državnega zbora je v petek, dne 12. oktobra sprejel predlog o šestmesečnem proračunu z 28 glasovi. Vlada je pridobila Poljake, da so glasovali za proračun.

V proračunskem odseku je vlada dne 12. oktobra dobila večino, ki sestoji iz nemških strank in Poljakov in kateri se je tudi pridružil bukovinski rusinski poslanec Vassilko. O glasovanju so nemški listi krivo poročali, kakor da bi bil začasni proračun sprejet z 28 glasovi proti 13. Protiglasovanja namreč sploh ni bilo, temveč ko se je dognalo, da izmed 50 odsekovih članov glasuje 28 za proračun je odsekov predsednik takoj izjavil, da je proračun sprejet.

Kaj dobijo Poljaki? Poljski kljub je dne 12. oktobra z 29 proti 7 glasovom sklenil, da smejo Poljaki v proračunskem odseku glasovati za začasni proračun. Vlada je baje obljubila Poljakom naslednje ugodnosti. Ko se upelja v Galiciji zopet redne ustavne razmere, se bodo na izpraznjenih mestih pri centralnih oblastih nastavili poljski uradniki. Politična cenzura bo nanovo urejena in dovoljeno bo razpravljati o notranji politiki. Vlada v principu prizna imenovanje civilnega cesarskega namestnika za Galicijo. Vlada je tudi naklonjena želji po zopetni upostavitvi avtonomije mest. Vlada bo skrbela, da bo Galicija dobila zastopnike v centralah. Istotako je vlada tudi dala pomirjajoča zagotovila glede zgradbe porušenih krajev in glede izvršitve vojno dajatvenega zakona, kakor tudi glede plačila škode, popravljene po vojni. Baje je obljubljenih 800 milijonov kron. Kar se dostaje poljskih legij, se bo vlada zanimala za to vprašanje in bo skrbela, da se poljske legije ohranijo kot kadri za poljsko armado.

Nacionalverband razbit. Načelnik Nationalverbanda, poslanec Dobernig je v petek, dne 12. oktobra odstopil. Nationalverband, v katerem so bile združene vse nemške liberalne stranke, je v razsulu. Najprvo je javila svoj izstop nemško-radikalna skupina; tudi nemško-agrarna stranka se nekam punta in namerava slediti radikalcem. Prave harmonije v tej zvezi pa že sploh od početka ni bilo. Kakšne bodo posledice tega političnega razdora, sedaj še ni očito. Najbrž se bodo nemški bratci zopet našli pri drugače pogrnjeni mizi. Predsednik zbornice dr. Gross se je izjavil, da pričakuje ustanovitve nove nemške skupne zveze, kateri bi stal na čelu izvršilni odbor 12 članov. Nekoliko pridejo tudi v poštev krščanski socialci, o katerih bo odvisno, kako ozek bo njihov stik z nameravano nemško »Gemeinbürgschaft«.

Tedenske novice.

Jugoslovanski klub je imel dne 11. t. m. klubovo sejo, v kateri je načelnik dr. Korošec govoril v slovo svojemu preljubemu rajnemu članu dr. J. Ev. Kreku.

Odlikovanje. Cesar je podelil g. Francu Gulin, c. kr. policijskemu komisarju v Trstu, ki je sedaj dodeljen c. k. okrajnemu glavarstvu v Mariboru, za izvanredne zasluge za časa vojne zlati zaslužni križec na traku hrabrostne kolajne.

Odlikovan slovenski nadučitelj. Poročnik Rudolf Kocmut, nadučitelj pri Sv. Urbanu blizu Ptuja je bil odlikovan z zlatim zaslužnim križcem z meči in s Karlovim križcem.

Odlikovani politični uradniki. Z vojnim zaslužnim križcem 2. razreda so bili odlikovani: okrajni glavar na Ptui, dr. Evgen pl. Netoliczka, okrajni nadkomisar v Radgoni grof Rudolf Fünfkirchen in namestniški tajnik v Mariboru Friderik Sima-Gall; z vojnim zaslužnim križcem 3. razreda: okrajni tajnik v Radgoni Karel Grolnik, kancelist okrajnega glavarstva v Komjicah Franc Markez, kancelist okrajnega glavarstva Karel Pangerc, okrajni tajnik v Celju Franjo Roš in namestniški konceptni praktikant v Gradcu dr. Karel Voglar.

Njegova ekscelenca gospod minister dr. Ivan vitez Žolger je podaril »Slovenski Matici«, katere ustanovnik je že davno, z ozirom na težavni položaj, ki se v njem nahaja društvo, znesek 100 kron z željo, da se »Slovenska Matica« nadalje ugodno razvija, in z zagotovilo, da je blagemu rodoljubu »nje nadaljni prospeh zelo pri srcu.« Slava!

Pozor, begunci! Komaj smo razkrinkali name-ro avstrijske vlade, ki je hotela z naseljevanjem nemških beguncev na Spodnještajerskem ponemčevati Slovenski Štajer, že izvemo o novih nevarnih nakanah, ki pretijo goriškim beguncem. Dobili smo namreč dokaze, da dobivajo goriški slovenski begunci vabila, naj grejo v Dalmacijo. Tako se upa, da bi ti slovenski begunci ostali za stalno v Dalmaciji, v slovenskih goriških krajih pa bi se naselili Nemci. V nemških listih se je itak agitiralo za to, da se ustanovi na Goriškem »nemška vojaška granica«. Ti graničarji bi bili seveda protestantski Nemci. Ti bi se šopirili v naši lepi goriški domovini. Slovenske Goričane pa bi spravili v Dalmacijo. Slovenski begunci, ne dajte se motiti od takih vabil! Kake dopise ali vabila, ki se nanašajo na to zadevo, pa pošljite našemu uredništvu.

Za invalide-slepce. V zavodu za invalide slepce Odilienheim v Gradcu se nahaja tudi 15 slovenskih invalidov slepcev, ki milo prosijo dobra slovenska srca za sadje, zlasti za grozdje in kostanje, ki ga si prav prirčno želijo. Na tem zavodu je za te največje nesrečneže, ki so žrtvovali za cesarja in domovino svoje najdragocenejše — oči, kot skrbna mati č. sestra Klara, ki streže tem revežem. Na naslov: Č. sestra Odilienheim Gradec se torej naj blagohotno naslovijo mili darovi za naše oslepele vojake.

Mlada žrtev. Nesrečna vojna, preveliko tirjaš od naših hiš in ravno od naših najboljših. Blaga obitelj tukajšnjega posestnika g. Josipa Šunderl plaka prehudo preizkušena. Padel je nje ljubljeno ček Pepček v cvetju 19 let dne 21. septembra na tirolskem bojišču. Zadet od sovražne granate je v naročju svojega najzvestejšega, najblajšega boj-nega tovariša preminilo to blago in predobro življenje. Bratec je plakal ob grobu bratca. Pretresljivo! Kdor je videl ljubezen, neizmerno ljubezen teh dveh bojnih tovarišev, bo najsočutnejše vzdihnil preostalemu Francetu: Najgloblje sočutje! Skozi celo leto sta se bojevala skupno, z nepopisno ljubavno skrbela drug za drugega, a smrt ni prizanesla. Nad vse žalostno! Ubogi France je že nad teden dni plakal ob bratčevem grobu in ni se upal ljubemu domu naznaniti gorja, še le ko ni mogel drugače, je zapisal težke črke »Pepčka nimam več«. In kdor je gledal neizmerno družinsko ljubezen te čislane rodbine, sočustvuje z onesrečeno najiskrenejšo. Ubogi starši, ljube, nesrečne sestrice, prežaljujoča bratca — Sursum corda! Vaš Pepček je tam gori, on je srečen! Naše najsrčnejše sožalje!

Cerkvene vrvi. Oblast zdaj hoče imeti še vrvi od tistih zvonov, katere so vzeli. Toda marsikje bo prišla prepozno, ker so se vrvi prodale raznim posestnikom v različno porabo. Cena, ki jo po-

nuja vojaška oblast je tudi prenizka, namreč 75 v za kilogram. Kaj je to? Če pa kmet hoče kupiti v mestu mali motvoz, mora dati kar 6—8 kron, največkrat pa ga niti dobi ne. Vse, kar je prav; cerkev naj vse da, kar ima: zvonove, vrvi, sveč-nike, vse drugo orodje, na zadnje še zlatnino. Do-biček pa naj imajo od tega judovske firme in cen-trale!

Dober nasvet. »Marburger Zeitung« neprestano hujska proti kmetom in pravi da so kmetje naj-večji dražilci. Kmetje baje nočejo pripeljati svojih pridelkov v mesto, ampak jih prodajajo le tistemu, ki jih preplača. Uspeh tega hujskanja je, da se med kmetskim in mestnim prebivalstvom koplje vedno večji prepad, in nasledek vsega tega bo, da bo Maribor nazadnje še bolj slabo preskrbljen z živili kot sedaj. Prijatelj lista, ki nas je opozoril na to hujskanje protestantovsko-vsenemškega listi-ča, svetuje, naj oni bogati Mariborčani, ki imajo v okolici pokupljena največja posestva, postavijo na trg svoje sadje in druge pridelke, pa bo imel Maribor dovolj živil. A mestni nemški bogataši prodajajo svoje pridelke drugam, in sicer za visok denar in se ne usmilijo gladnega mestnega pre-bivalstva. Naj »Marburgerca« rohni rajši nad temi in naj jih pozove, da bodo odslej svoje sadje in druge pridelke postavili na mariborski trg. Čemu se kaj takega zahteva samo od slovenskega kme-ta, ki vendar nima do nevhvaležnega nemškega mestnega prebivalstva nobenih obveznosti.

Pismo iz Dobrne v Maribor rabi 39 dni. V pe-tek, dne 12. oktobra smo dobili po pošti pismo iz Dobrne pri Celju, katero je bilo oddano na Dobr-ni dne 3. septembra 1917 (Tak je poštni pečat). Pismo je torej rabilo v Maribor celih 39 dni. Celo pisma iz ruskega vjetništva dospejo mnogokrat prej v roke naslovljencu, nego mnoga pisma v poštne prometu v domovini. Vprašamo slavno poštno upravo, kako pride do tega, da ravno slo-vensko pisana pisma tako dolgo ne najdejo svo-jega naslovljenca, če ravno je naslov popolnoma pravilno pisan?

Koledar za slovenske vojake za leto 1918. Ta priljubljeni vojaški koledar je zopet izšel. Malo pač je vojakov, ki bi ne bili še imeli dozdej vo-jškega koledarja in na tisoče si ga je naročilo že za leto 1918. Zdaj torej lahko imajo naši vrli vojaki zopet svojega zvestega spremljevalca. V koledarju najdejo naši vojaki mičen spis o cesarju Karolu I. in cesarici Ziti. Čisto nove določbe o državnih podporah za svojce vpoklicanih, razpravo o pokojninah in vzgojninah vdov in sirot, o po-kojninah invalidov itd. Poleg tega se v koledarju najdejo tudi natančni predpisi, kako je treba po-stopati beguncem, da dobijo begunsko podporo. Ob koncu ima koledar kratek verski poduk za vo-jake in pa molitvenik, obsegajoč najpotrebnejše molitve za krščanskega vojaka. Poleg tega ima koledar 80 strani praznega papirja za pisanje in svinčnik. Vojaki, sezite po novem koledarju in naročite si ga. Domači, kupite možem in sino-vom ta potrebni koledar in pošljite jim ga na bo-jišče! Vkljub temu, da se je v zadnjem letu sko-raj vse podražilo za več kakor 100%, stane Kole-dar za slovenske vojake s poštnino vred samo K 1.30. Naroča se samo v Tis-karni sv. Cirila v Mariboru.

Slovenski vojaki v praških bolnišnicah nimajo slovenskih knjig. Kdor more, naj daruje in pošlje franko zabavne in poučne knjige na naslov: Prof. Jos. Skrbinšek, voj. laz. 11, odd. V. v Pragi, če-ška tehnika.

Gospodarske novice.

Dobava krompirja za sorodnike. Ces. namest-nija je z odlikom z dne 4. oktobra 1917 L. W. II. 610/33 odredila, da smejo pridelovalci krom-pirja poslati svojim bližnjim sorodnikom krompirja do 100 kg za eno osebo. Posestnik, ki hoče po-slati krompir, mora poslati prošnjo svojemu okraj-nemu glavarstvu. V prošnji se mora izjaviti, da njegov brat, sin ali kak drug bližnji sorodnik, ka-teremu bo poslal krompir, odpoveduje preskrbi s krompirjem po občini, v kateri stanuje. Po tem odloku lahko starši pošljejo krompir dijakom v mestih ali kakemu drugemu sorodniku. Vojno-žitni prometni zavod izda potem tudi potrebno prevoz-no dovoljenje po železnici.

Kako pa to? Na Štajerskem je določilo ce-sarsko namestništvo samo 100 kg krompirja za osebo na leto, na Kranjskem in v drugih deželah

pa smejo rabiti pridelovalci 150 kg. Grof Glary, zakaj se ravno na Štajerskem tako pritiska na kmetsko prebivalstvo? Ali se s tem kaže Vaša »velika ljubezen« do kmeta?

Razne novice.

10 vagonov žita zgorelo. V noči od 9. na 10. oktobra je zgorelo veliko skladišče za žito in pa-rolim Malingerja v Ljubnem na Gornje Štajerskem. Zgorelo je v skladišču 10 vagonov žita.

Velika razstrelba na Angleškem. V Liverpoolu na Angleškem je zletela v zrak tamošnja municij-ska tovarna, v kateri je bilo zaposlenih 6000 de-lavcev. Tretjina tovarne je uničena, 700 oseb je ubitih, oziroma težko ranjenih.

Največji bogataši na svetu. Najpremožnejši ljudje, ki še žive, ali so pa umrli zadnja leta, so tile: I. Beit v Južni Afriki čez 2.000.000.000 (dve mi-ljardi) kron; Li Tung Čang čez dve milijardi; I. B. Robinson v Južni Afriki 1.810.000.000; I. D. Rockefeller 1.230.000.000; knez Demidov na Rus-kem 920.000.000; lord Rotschild na Angleškem 350.000.000; Rotschild na Dunaju in Rotschild v Pa-rizu po 320.000.000; knez Lichtenstein 230.000.000; A. Dreher, pivovarnar na Dunaju, 225.000.000; Krupp v Essenu čez 200.000.000; knez Schwar-zenberg na Češkem 185.000.000 kron itd.

Dopisi.

Maribor. Manufakturne trgovine so skoro po-polnoma prazne. Obleke ali perila še za silno drag denar ne dobiš. Poroča se nam, da so pred tedni prišli v Maribor ogrski židje in da so po-kupili pri tukajšnjih trgovcih vse sukneno blago, in sicer za zelo visoko ceno. Če pride sedaj člo-vek z dežele v kako trgovino, ne dobi nič za oble-ko svoje družine. Kje je bilo okrajno glavarstvo, kje magistrat, da nista znala preprečiti nakupa blaga po židih?

Št. Ilj v Slov. gor. V soboto, dne 13. t. m. je po kratki bolezni umrl Miha Šauperl, posestnik v Selnici. Krepak in priden mož se je prehladil in je moral umreti, ker ni bilo dobiti zdravniške pomoči. Rajni je bil zvest naš volilec. Svetila mu večna luč!

Celje. Mestni magistrat določa, da je vsled po-manjkanja premoga štediti s plinom, elektriko in s kurivom, vsled česar smejo biti gostilne odprte sa-mo po 10. ure zvečer, kavarne pa do 11. ure zve-čer. — Na tukajšnjem vojaškem pokopališču sta bila v zadnjih dneh pokopana desetnik Stefan Guinšek in pešec Anton Robnik, oba od 87. peš-polka.

Sv. Peter pod Sv. gorami. V nedejo, dne 7. oktobra je ob enih ponoči umrl v 68. letu svoje starosti veleposestnik in veletrgovec Jožef Černelč. Bil je gospodarsko nadarjen in neutrudno delaven mož, ki se je iz majhnih začetkov povzpел do ve-likega premoženja. Dobrega srca in ljubeznivega značaja, je bil splošno priljubljen. Kakor je vedno bil zaveden Slovenec, tako je bil tudi prijatelj Cer-kve. Kako splošno priljubljen, čislán in tudi v najširših krogih spoštovan je bil rajni g. Černelč, je pričal veličastni spreved, ki se je vršil v sredo, 10. oktobra. Udeležilo se ga je osem duhovnikov, njim na čelu p. č. g. kozjanski dekan Marko To-mazič. Blagi pokojnik naj počiva v miru! Vele-spoštovani rodbini, zlasti globoko zalujočima go-spodicičinima hčerkama naše najsrčnejše sožalje!

Prodalo se bo na prostovoljni dražbi

v četrtek, dne 18. oktobra t. l. lepo **posestvo**, obstoječe iz lepih stanovanj, treh sob, kuhinje, 1 klet, hlev, veliki hišni vrt, lep sadonosnik, vino-grad, njiva in travnik. Vode pri hiši toliko, da je nikoli ne zmanjka. Vse ob veliki cesti, samo 10 minut od postaje proti Spodnjim-Poljčanom hišna šte. 49 Kdor si hoče ogledati ali kupiti, naj se oglasi do 9. ure dopoldan. Cena bo klicana 11.500 K, a za to ceno se ne proda. Potrebuje se 10.000 K. Kupci pridite!

Lovski pes

istrake pasme, belorjav se je izgubil ali je pa bil odpel-jan. Kdor o tem kaj ve, naj poroča proti dobri nagradi občinakemu uradu v Rušah.